

Dosarul nr.3ra-866/21

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – C. Guzun

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Muruianu, E. Palanciuc, A. Minciuna

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni „Mașrut”,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Societatea pe Acțiuni „Mașrut” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din data de 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a admis apelul depus de către Serviciul Fiscal de Stat, s-a casat hotărârea din data de 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii,

constată:

La 10 iulie 2019 Societatea pe Acțiuni „Mașrut” (în continuare SA „Mașrut”) a depus acțiune în contenciosul administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat, prin care a solicitat anularea deciziei Direcției generale administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat nr. DDCF-49695/29 din data de 29 mai 2019 privind inițierea controlului și deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 217 din 04 iunie 2019 pe marginea contestației împotriva deciziei nr. DDCF-49695/29 din 29 mai 2019.

În motivarea acțiunii SA „Mașrut” a relatat că, la 29 mai 2019, Direcția generală administrare fiscală Centru a emis decizia DIGF-49695/29 privind inițierea controlului fiscal la SA „Mașrut” în perioada 06 iunie 2019 – 14 iunie 2019, decizia fiindu-i adusă la cunoștința societății reclamante la 30 mai 2019.

La 31 mai 2019 societatea reclamantă a depus contestație împotriva deciziei DDCF-49695/29 din data de 29 mai 2019, solicitând anularea deciziei privind inițierea controlului fiscal.

Prin decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 217 din 04 iulie 2019 s-a respins contestația societății reclamante împotriva deciziei DDCF-49695/29 din 29 mai 2019 privind inițierea controlului fiscal la SA „Mașrut” și s-a menținut decizia DDCF-49695/29 din 29 mai 2019.

În susținerea ilegalității actelor administrative contestate SA „Mașrut” a menționat că nu a fost respectată procedura de înregistrare a controalelor, deoarece orice control care se desfășoară cu încălcarea prevederilor art. 8 din Legea privind

controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr.131 din 08 iunie 2012 este nul, inclusiv sunt nule toate actele emise pe marginea acestui control.

La caz, Serviciul Fiscal de Stat prin ordinul nr. 205 din data de 08 mai 2019 a aprobat modificări în Graficul controalelor și a inclus SA „Mașrut” pentru control în trimestrul II. Deci, denumirea persoanei, obiectul supus controlului și punctajul curent de risc atribuit trebuia să fie publicat în Registrul de stat al controalelor în 5 zile lucrătoare, adică până la data de 17 mai 2019, însă, organul fiscal nu a publicat planul controalelor.

De asemenea, nu a fost publicată cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de începerea controlului informația ce ține de numărul, data și ora emiterii delegației de control, durata controlului, tipul controlului, scopul și aspectele care urmează să fie supuse controlului, ori controlul a fost preconizat să înceapă la 06 iunie 2019. Deci, informația specificată trebuia să fie publicată până la 30 mai 2019. Organul fiscal a susținut că informația a fost publicată la 29 mai 2019, argument ce nu corespunde realității, ori scrisoarea de însoțire privind anunțul Cancelariei de Stat privind înregistrarea controalelor este datată cu 31 mai 2019, deci această dată este data publicării informației.

Un alt argument în susținerea acțiunii societatea reclamantă a invocat și faptul că a fost încălcată procedura de planificare și motivare a controalelor.

În susținerea celor invocat societatea reclamantă a menționat că prin scrisoarea Serviciului Fiscal de Stat nr. 26-10/3-02/3298 din 19 martie 2019 adresată Ministerului Finanțelor se solicită introducerea SA „Mașrut” în planul de control pentru trimestrul II al anului 2019 din motivul existenței următoarelor riscuri: salariu mediu declarat sub nivelul minim garantat, aprobat prin Hotărârea Guvernului; înregistrarea pierderilor fiscale pentru 1, 2 perioade fiscale; povara fiscală nesemnificativă sau descreșterea acesteia.

Ca rezultat, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 208 din 03 aprilie 2019 privind aprobarea Graficului controalelor planificate asupra activității rezidenților zonei economice libere pentru anul 2019, potrivit căreia SA „Mașrut”, rezident al ZEL „Bălți”, a fost introdusă în planul de control.

SA „Mașrut” a menționat că informația prezentată de către Serviciul Fiscal de Stat, care a stat la baza includerii societății în graficul controlului, nu corespunde realității. Societatea a fost inclusă în graficul de controale nu ca rezultat al evaluării riscurilor, așa cum cere legislația, or, din materialele prezentate se deduce că nici un grad de risc nu îi este atribuit SA „Mașrut”, ci ca o dorință personală a conducerii organului fiscal.

În susținerea argumentului că datele prezentate de către Serviciul Fiscal au fost eronate societatea reclamantă a menționat că la 04 august 2017 a fost supusă controlului fiscal prin metoda verificării totale. Prin decizia nr. 316/962/OV din 01 septembrie 2017 s-au constatat încălcări nesemnificative a legislației fiscale. Deci, fiind verificată perioada anului 2016 și parțial 2017, nu s-au depistat salarii achitate mai mici decât minimul prevăzut de Hotărârea Guvernului.

În aceste circumstanțe SA „Mașrut” a indicat că criteriul de risc al salariului mediu declarat sub nivelul minim garantat aprobat prin Hotărârea Guvernului a fost aplicat abuziv față de societate, deoarece nu corespunde realității, iar organul fiscal are toată informația necesară pentru a deduce că mărimea salariului corespunde normelor legale.

Societatea reclamantă a mai menționat că decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 217 din 04 iunie 2019 a fost adoptată cu încălcarea conflictului de interese. În

acest sens a indicat că scrisoarea nr. 26-10/2-02-6928 din 31 mai 2019, prin care se solicită publicarea informației în Registrul de stat al controalelor, este semnată de aceeași persoană, care a examinat și contestația depusă de SA „Mașrut”, prin care a invocat că organul fiscal nu a respectat procedura de publicare a informației în Registrul de stat la controalelor. Deci, una și aceeași persoană a examinat legalitatea mai multor acțiuni ale organului fiscal, unele dintre care sunt comise chiar de această persoană.

Prin hotărârea din data de 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis acțiunea depusă de SA „Mașrut”, s-a anulat decizia Direcției generale administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat nr. DICF-49695/29 din data de 29 mai 2019 privind inițierea controlului și decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 217 din 04 iunie 2019 pe marginea contestației împotriva deciziei nr. DICF-49695/29 din 29 mai 2019. (f.d. 135,137-147)

Instanța de fond și-a argumentat soluția prin faptul că organul fiscal nu a respectat prevederile art. 8, alin. (2) din Legea nr.131 din 08 iunie 2012, nepublicând informația ce tine de numărul, data și ora emiterii delegației de control, durata controlului, tipul controlului, scopul și aspectele care urmează să fie supuse controlului cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de începerea controlului, care era preconizat pentru data de 06 iunie 2019

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 02 iunie 2021 a admis apelul depus de către Serviciul Fiscal de Stat, a casat hotărârea din data de 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a emis o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea depusă de către SA „Mașrut”. (f.d. 201,202-209)

Instanța de apel a constatat că Serviciul Fiscal de Stat a respectat prevederile art. 8 din Legea nr.131 din 08 iunie 2012 în partea ce ține de înștiințarea privind efectuarea controlului, precum și inițierea acestuia. La caz, decizia nr. 49695/29 din 29 mai 2019 privind inițierea controlului fiscal a fost remisă SA „Mașrut” la data de 30 mai 2019 precum și a fost înregistrată în Registrul de stat al controalelor pe site-ul www.controale.gov.md în rubrica alte controale. Mai mult, decizia privind inițierea controlului fiscal, nu conține în sine careva obligații față de SA „Mașrut”, cu excepția celor stabilite prin lege, de acordare a posibilității efectuării controlului.

Instanța de apel a mai reținut că controlul fiscal inițiat în baza deciziei 49695/29 din 29 mai 2019 a fost suspendat, decizia de inițiere a controlului a fost anulată, respectiv, nu a produs efecte juridice care afectează/lezează în careva mod drepturile și interesele legale ale SA „Mașrut”.

În circumstanțele în care actul administrativ contestat a fost anulat din oficiu, nu mai este valabil, nu produce pentru societate efecte juridice, cât și nu afectează în careva mod SA „Mașrut”, instanța de apel a concluzionat că acțiunea urmează a fi respinsă.

Împotriva deciziei instanței de apel SA „Mașrut” a depus recurs nemotivat, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral. (f.d. 212-213)

Studiind recursul depus de către SA „Mașrut”, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

Conform art. 246, alin. (1) și (2), lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă.

În conformitate cu art. 244 din Codul administrativ hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs. Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Conform art. 233, alin. (1) din Codul administrativ cererea de apel trebuie să conțină datele prevăzute la art.211, alin.(1), lit. a) – d) și să indice hotărârea care se contestă cu apel.

În corespundere cu articolul 211, alin. (1) din Codul administrativ, în cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța la care a fost depusă; b) numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; c) numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; d) denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia; e) pretențiile reclamantului; f) circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretenția; g) enumerarea tuturor probelor pe care reclamantul le deține și le poate prezenta; h) datele despre respectarea procedurii prelabile, dacă o astfel de procedură este prevăzută de lege.

Sub aspectul dat completul specializat notează că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură să facă vizibile ilegalitatea hotărârii contestate.

În speță, însă, SA „Mașrut” nu s-a conformat prevederilor legale și a formulat cererea de recurs, fără a evidenția memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se la manifestarea dezacordului față de soluția pronunțată de instanța inferioară.

Potrivit art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Din materialele dosarului rezultă că decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost notificată SA „Mașrut” la 20 iulie 2021 fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la fila dosarului 218.

Astfel, coroborând normele legale precitate, completul specializat conchide că în condițiile speței, termenul de procedură de 30 zile instituit de legiuitor pentru depunerea motivării recursului a început să curgă de la 21 iulie 2021, iar data limită de depunere a recursului fiind ziua de 19 august 2021, ora 24:00.

În termenul stabilit de lege SA „Mașrut” nu a depus la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului, care de alt fel nu a fost depus nici până la data examinării admisibilității recursului.

Această circumstanță face imposibilă exercitarea controlului judiciar de către instanța investită cu soluționarea căii de atac. Or, în recurs nu este suficientă simpla expunere a dezacordului cu soluția instanței judecătorești, ci este necesară motivarea cu indicarea temeiurilor de ilegalitate pe care se întemeiază calea de atac, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat de instanța inferioară, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al

părții, instanța a pronunțat un act judecătoresc neîntemeiat. Condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implică determinarea greșelilor anume imputate instanței inferioare, cu expunerea argumentată a criticilor în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Însă, până în ziua examinării admisibilității recursului, societatea recurentă nu a întreprins nicio măsură în vederea depunerii motivării recursului, deși, decizia Curții de Apel Chișinău din data de 02 iunie 2021 a fost notificată SA „Mașrut” la data de 20 iulie 2021. (f.d. 2018)

Circumstanțele descrise supra evidențiază caracterul echivoc al recursului, deoarece SA „Mașrut”, fiind interesată în soarta soluționării prezentului recurs, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin depunerea unui recurs motivat, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246, alin. (1), lit. e) din Codul administrativ.

Sub acest aspect este imperios că certitudinea legală impusă regulilor procedurii în contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, completul specializat concluzionează că la depunerea recursului împotriva deciziei din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, SA „Mașrut” nu a respectat prevederile articolului 245, alin. (2) din Codul administrativ.

Din considerentele menționate și având în vedere că SA „Mașrut” nu a respectat prevederile 245, alin. (2), coroborat cu art. 233 alin. (1) și art. 211, alin. (1) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către SA „Mașrut”, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, depus de către Societatea pe Acțiuni „Mașrut”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh